

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/156/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217760
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217760.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bzdúška a členov senátu JUDr. Evy Hritzovej a Mgr. Erika Németha, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 8C/113/2012-132 zo dňa 12.02.2014 a uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 8C/113/2012-151 zo dňa 12.05.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 8C/113/2012-132 zo dňa 12.02.2014 potvrdzuje.

Žalovanému odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 8C/113/2012-151 zo dňa 12.05.2014 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd Nitra napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd uviedol, že žalobca sa návrhom podaným prostredníctvom právneho zástupcu zo dňa 28.09.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie titulom majetkovej škody sumu vo výške 4.024,46 eura a titulom nemajetkovej ujmy sumu 804,89 eura, ako aj k náhrade trov konania. Návrh odôvodnil tým, že žalobca navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu z dôvodu nerešpektovania zmluvných dojednaní zo strany dlžníka a vymôcť pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere. Nesprávny úradný postup exekučného súdu charakterizoval nevydaním rozhodnutia o žiadosti na vydanie poverenia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných priesťahov a vykonaním nelegálneho úradného postupu, ktorý spočíva v tom, že súd vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, čím formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi žalobcom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným, odvíjajúceho svoju podstatu od uzatvorenej zmluvy o úvere. Poukázal na to, že na jednej strane existuje právne relevantný exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý nie je možné zrušiť pre uplynutie lehoty ustanovenia § 41 ZoRK a chýbajúci subjektívny prvok, ktorý vyvolá právne účinky, avšak je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný a na druhej strane nie je možné zo strany žalobcu iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s prísl., pretože existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej. Uviedol, že podľa platnej právnej úpravy je rozsudok

rozhodcovského súdu rovnocenným exekučným titulom s rozsudkom vydaným všeobecným súdom v občianskom súdnom konaní. Nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu legitímnych očakávaní žalobcu, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá.

Žalovaný zaslal súdu písomné vyjadrenie v ktorom žiadal žalobu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania. Poukázal na to, že návrh je zmätočný, keď žalobca síce podal písomný návrh a poukázal na konkrétne dôkazy, žiadne dôkazy však sám nepredložil. Uviedol, že nie je jasný ani titul nároku na náhrady škody. Žalobca nepodnikol žiadne kroky pre odstránenie neželaného stavu v prieťahoch v konaní. Mal za to, že návrh je podaný predčasne, keď neuplynula 6 mesačná doba na predbežné prerokovanie nároku, v rámci ktorej žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť, na základe čoho žalovaný nepovažoval nárok za predbežne prerokovaný. Uviedol, že žalobca podal prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody 23.04.2012, pričom už 28.09.2012 bola súdu doručená žaloba vo veci a je teda zrejmé, že žalobca ju nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr. K postupu súdu žalovaný uviedol, že prax ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli sudy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. Od 01.06.2011 pätnásťdňová lehota na vydanie poverenia pre uvedené exekučné tituly neplatí. Uviedol, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prieťahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Posúdenie veci a vyjadrenie právneho názoru súdu vo vzťahu k žiadosti o vydanie poverenia, ktoré sa naplno odrazili v rozhodnutí, ktorým ju súd zamietol, nie je možné považovať za nesprávny úradný postup, ale za splnenia ďalších zákonných podmienok by mohli viesť len k záveru o existencii nezákonného rozhodnutia. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne a proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia a 15 dňová lehota sa týka len prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu (okrem titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP). Ak ho súd nepoverí, 15 dňová lehota neplatí a ani sa logicky nedá predpokladať, že by to bol zámer zákonodarcu, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. Vnútroštátny súd má povinnosť ex offico preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ďalej poukázal na to, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody, ktorá mala vzniknúť z existencie prieťahov v súdnom konaní by súd mohol vychádzať len vtedy, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenie sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil previnenia, ktoré má za následok prieťahy v konaní, príp. v právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva alebo právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti. Žalovaný namietal aj premlčanie návrhu, keď k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť k obdobi pred dňom 23.04.2009 teda tri roky pred uplatnením si nároku v rámci predbežného prerokovania veci. Žalobca podľa žalovaného v prvom rade nepreukázal existenciu dlžníka ako úplný základ pre preukázanie toho, čoho sa domáha, a nepreukázal ani vymožitelnosť pohľadávky a vznik, ani výšku škody. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku podľa žalovaného nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu. Žalovaný mal za to, že žalobca nepreukázal, že by v namietanom konaní, došlo k nesprávnemu úradnému postupu, že by mu vznikla nemajetková ujma, či majetková škoda.

Prvostupňový súd vo veci vykonal dokazovanie, pričom z fotokópie exekučného spisu OS Levice sp. zn. 12Er/517/2010 zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor na súd dňa 25.05.2010, k čomu pripojil návrh na vykonanie exekúcie spísaný dňa 20.09.2008. K žiadosti pripojil rozhodcovský rozsudok. Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s listinnými dôkazmi a to so spisom Okresného súdu Levice sp. zn. 12Er517/2010, zoznamami žiadostí na prerokovanie nároku na

náhradu škody doručenými žalovanému vedenými na Okresnom súde Nitra pod Spr. 1001/2012, listom Európskej komisie č. JUST/A3/RM/kb D(2010) I 1360, článkom v denníku SME z 16.7.2012, uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 18CoE 641/2011 zo dňa 30.11.2012, Znaleckým posudkom č. 1/2013 a dospel k nasledovnému skutkovému stavu a právnomu záveru:

Zo spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 12 Er 517/2010 vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod sp. zn. EX 6483/10, proti povinnému: I. T., bytom G. E. č. XXX, pre vymoženie pohľadávky vo výške 848,44 eura s prísl., bola súdnym exekútorom podaná na súd dňa 16.07.2010, a to na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zo dňa 25.05.2010. Exekučným titulom na vykonanie exekúcie bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. Bratislava sp. zn. SR 13851/09. Okresný súd Levice rozhodol o žiadosti súdneho exekútora na vykonanie exekúcie uznesením č. k. 12 Er517/2010-13 zo dňa 06.10.2010 tak, že žiadosť zamietol. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.03.2011. Okresný súd Levice uznesením č. k. 12Er517/2010-43 zo dňa 23.08.2011 exekučné konanie zastavil.

Vzhľadom k tomu, že nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatnený podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, môže byť opodstatnený iba v prípade, ak je preukázané, že škoda, ktorú si uplatňuje, bola spôsobená nesprávnym úradným postupom, súd sa zaoberal žalobcovými tvrdenými skutočnosťami o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu, ktorý má spočívať v tom, že súd nedodrжал zákonnú lehotu na vydanie rozhodnutia a dĺžka v ktorej rozhodol je neprimeraná, čím došlo i k prieťahom v konaní, ako aj v tom, že exekučný súd skúmal opätovne právo žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup a formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi žalobcom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným. Súd však v tomto konaní neskúmal, či bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, pretože túto otázku je kompetentný preskúmať ústavný súd na podklade ústavnej sťažnosti, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v danej veci nebol preukázaný základný predpoklad pre nárok na náhradu škody a to protiprávny úkon resp. škodová udalosť, t.j. v danom prípade nesprávny úradný postup Okresného súdu Levice, ktorý podľa tvrdenia žalobcu rozhodol o žiadosti na vydanie poverenia s omeškaním viac ako 177 dní, čo sa ukázalo ako tvrdenie nepravdivé. Súd vykonaným dokazovaním dospel k názoru, že vydaním rozhodnutia exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia v lehote 82 dní, pre ktoré zákon inak ani nestanovuje povinnosť rozhodnúť do 15 dní od doručenia žiadosti a pre uvedený prípad nie je zákonom stanovená žiadna lehota, nemohlo dôjsť k nesprávnomu úradnému postupu, spočívajúcemu v nedodržaní zákonom stanovenej lehoty. Zároveň nebolo ani preukázané, že by oprávneným orgánom bolo rozhodnuté o zistení prieťahov v konaní, čo by inak mohlo byť považované za nesprávny úradný postup. K nesprávnomu úradnému postupu nedošlo ani tým, že súd skúmal exekučný titul z hľadiska jeho formálnej a materiálnej vykonateľnosti a podrobil skúmaniu i platnosť rozhodcovskej doložky a exekučného titulu, na čo je oprávnený v zmysle § 44 ods.2 Exekučného poriadku, podľa ktorého v prípade zistenia rozporu rozhodcovského rozsudku so zákonom, je povinný žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť, čo sa stalo i v danom prípade.

Nakoľko v konaní nebol zistený namietaný nesprávny úradný postup, nemohol žalobcovi vzniknúť ani nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy a preto nebolo potrebné sa týmto nárokom z hľadiska jeho špecifikácie a výšky ďalej zaoberať. Vzhľadom na nepreukázanie existencie zodpovednostných predpokladov, súd považoval nárok žalobcu za neopodstatnený a preto návrh v plnom rozsahu zamietol.

Z právneho hľadiska súd vec posúdil podľa § 3 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 z. č. 514/2003 Z. z. a § 41 ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2 z. č. 233/1995 Z. z..

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalovanému ich nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočne a neúplne zisteného skutkového stavu veci.

Žalobca namietal, že prvostupňový súd rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z., čím súd de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Podľa žalobcu súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a nie svojimi úvahami negovať právo na spravodlivý súdny proces a osobitne právo na prerokovanie veci v primeranom čase. Žalobca ďalej nesúhlasil s tým, ako prvostupňový súd vyhodnotil vznesenú námietku premlčania. Je toho názoru, že k premlčaniu práva nedošlo. Žalobca preto žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 OSP s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil vopred v zákone stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 OSP).

Rozsudok bol vyhlásený dňa 19.05.2015

Predmetom odvolacieho konania je napadnutý rozsudok, ktorým prvostupňový súd Okresný súd Nitra žalobu žalobcu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že prvostupňový súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že postupom prvostupňového súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Žalobca v odvolaní ostatne ani neuviedol a nekonkretizoval v čom, resp. akým postupom súdu mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom.

K aplikácii novej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd vychádzal zo znenia tejto právnej úpravy účinnej v rozhodnom čase, pričom ani nezisťoval, či došlo k prieťahom v konaní. Žalobca navyše vznik škody a jej výšku nezdokladoval a nepreukázal, čím sa nenaplnil jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Z tohto dôvodu prvostupňový súd postupoval správne, keď znalecké dokazovanie za účelom eventuálneho stanovenia výšky škody nenariadil.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Predmetom odvolacieho konania bolo aj napadnuté uznesenie, ktorým súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20,- eur.

Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa Sadzobníka súdnych poplatkov ustanovený poplatok z návrhu, pričom v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie vo veci samej a poplatok sa vyberá podľa rovnakej sadzby ako v prvostupňovom konaní za podanie návrhu. Poplatková povinnosť vzniká už podaním odvolania. Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne postupoval, keď žalobcovi vyrubil súdny poplatok v sume 20,- eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, za podanie odvolania zo dňa 07.05.2014 proti rozsudku súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a k tvrdeniam žalobcu v podanom odvolaní proti tomuto uzneseniu, odvolací súd uvádza, že do 30.09.2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdneho poplatku podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona. Od 01.10.2012 bolo toto ustanovenie (§ 4 ods. 1, písm. k/)

zrušené. Keďže odvolacie konanie sa v predmetnej veci začalo podaním odvolania (zo dňa 07.05.2014), ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 09.05.2014, nemožno na odvolacie konanie aplikovať ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona v znení účinnom do 30.09.2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb.), ale je potrebné aplikovať ustanovenia zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania, t. j. 07.05.2014, kedy bolo súdu prvého stupňa doručené odvolanie žalobcu. Povinnosťou žalobcu bolo zaplatiť súdny poplatok pri podaní odvolania vo veci samej, ale nakoľko tak neurobil, súd mu poplatkovú povinnosť uložil uznesením.

Rozhodnutie o uložení poplatkovej povinnosti vydáva súd na predpísanom tlačive (vzor OSP č. 4a - výzva v zmysle ustanovenia § 10 vyššie citovaného zákona, vzor OSP č. 4 - uznesenie v zmysle ustanovenia § 12 vyššie citovaného zákona) a tak tomu bolo i v predmetnej veci. Súd teda konal na základe zákona a v súlade s ním a v žiadnom prípade nerozširoval okruh úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti ako to tvrdil žalobca v podanom odvolaní. Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa súdny poplatok vyberá zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom ak poplatkovej povinnosti podlieha podanie žaloby, podlieha jej i podanie odvolania. V prípade, ak by zákonodarca mienil nespлатniť odvolacie konanie vo veciach týchto žalôb, bol by to v predmetnom zákone i upravil, napr. ako pri položke 13 Sadzobníka súdnych poplatkov, ku ktorej prislúcha poznámka, že v odvolacom konaní sa poplatky podľa tejto položky nevyberajú. Pri posudzovaní odvolania žalobcu proti uzneseniu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podanie odvolania, odvolací súd vychádzal výlučne z dôvodov vymedzených žalobcom v podanom odvolaní a z ich rozsahu.

Z uvedených dôvodov i odvolaním napadnuté uznesenie o uložení poplatkovej povinnosti za podanie odvolania, odvolací súd podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 224 ods. 1 a ustanovenia § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalovanému v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.